

Recensie: Closer ★★★1/2***

CC Merksem
zaterdag 2 november 2019

foto © De Spelerij

Recensie:

Met Closer brengt de Spelerij het werk van de Britse auteur Patrick Marber naar de Vlaamse CC's. Een voorstelling die geen al te fraai beeld toont van mensen en relaties. Neen, een Who's Afraid of Virginia Woolf is het niet. Daarvoor is de tekst - Mathijs Scheepers stond in voor de vertaling - te braaf (ook al is die expliciet seksueel geladen), zelden cynisch en nauwelijks giftig (hoewel fragmenten als 'Is hij hier, jouw appendix?', 'jouw leugenares', 'Ik hoop dat je zeer ongelukkig word.', 'Daar twijfel ik niet aan', 'Hij is dus dermatoloog. Kan het saai?' - "Volgens mij in memoriams schrijven?' wel kunnen tellen). Maar dat liefde, lust, jaloezie en agressie vaak in elkaars nabijheid vertoeven, toont Closer dan weer wel. Charlotte Anne Bongaerts zet een ontwapenende prachtprestatie neer als de stripteaseuse Elise (de echte naam van haar personage dat in het dagelijks leven als Marie door het leven gaat). Bongaerts twerkt en schudt tijdens een nummer met haar bovenlijf, gaat op handen en voeten, kijkt geil naar het publiek, leunt wat tegenover een barkruk terwijl ze haar fraai achterwerk prompt naar achteren duwt. Marie is het meisje dat in het ziekenhuis de mislukte schrijver Daan (David Cantens) ontmoet die dan maar om den brode 'in het Sibirië terecht kwam van de journalistiek': hij schijft in memoriams nog voor de man of vrouw in kwestie dood is vol eufemismen zoals 'hij was een gezellige kerel. Dat is een alcoholicus'. Over brood gesproken, Marie zal voor Daan vallen en besluit alle liefde te geven aan de man die de korstjes van zijn boterham snijdt en die haar het eufemisme 'ontwapenend' geeft. Vallen dat had ze namelijk al - letterlijk - net gedaan en vandaar dat ze terecht was gekomen in het hospitaal.

Een tijdje later moet Daan een fotoshoot doen voor zijn boek dat gebaseerd is op Maries leven. Fotografe is Anna (Katrien De Becker die het minst gelaagde personage van het kwartet te spelen heeft, en dus redelijk vlak blijft terwijl de andere drie wel een duidelijkere boog mogen maken). Daan is daar voor het eerst ontrouw wanneer hij Anna kust. Met 'Ik kus geen onbekende mannen' sribbelt Anna dan wel aanvankelijk tegen, zijn repliek 'Ik ook niet' werkt op zijn minst ontwapenend. Marie heeft het gesprek gehoord tussen de twee en wil van de gelegenheid gebruik maken om zelf ook eens gefotografeerd te worden in de studio van Anna omdat ze nog nooit een professionele foto heeft laten maken. Ze werkt nu in een café. 'Mannen met weinig geld zijn genereuzer' stelt ze.

Paul (Roel Vanderstukken) is dermatoloog. Daan doet zich op Snapporn voor als Anna. In de chatconversatie die het publiek via de visuals kan zien op de tonen van Helmut Lotti's Tiritomba, stelt hij haar als een erg geile vrouw voor met een 75DD. Paul zit ondertussen achter zijn zetel de conversatie op zijn laptop te lezen terwijl hij masturbeert met de rechterhand, in de linker een koffietas vasthoudt, en rechts van hem het wc papier en tissues in de aanslag heeft. Hoewel de scène van Roel Vanderstukken geloofwaardig aanvoelt, is de positie, een man die achter de zetel kruipt om zich daar wat te gaan afrukken wat tegenstrijdig preuts. Net als de striptease act van Charlotte Anne Bongaerts waarin ze niet stript je net als JLO in Hustlers toch wat teleurstelt.

Wanneer de échte Anna toevallig ook in het aquarium is en Paul met een erg pikante opener naar haar toestapt, zorgt dat wellicht voor het meest hilarische tafereel van Closer. 'Ik denk dat u het slachtoffer bent van een flauwe grap' luidt het droog. Wanneer Marie gedumpte wordt door Daan omdat ie al 1,5 jaar sinds de expo van

Anna een affaire met die fotografe heeft, zet Charlotte Anne Bongaerts de meest emotionele scène neer van de voorstelling. Snikkend hoopt haar personage dat het niet waar is en Daan terug zal komen op zijn beslissing. Een hartverscheurend tafereel is het omdat iemand die zo voluit (en wat naïef) zich in de liefde smijt als Marie zo'n pijn voelt. Terecht meldt ze dat er altijd een moment is dat je voor het dilemma komt te staan en de keuze hebt om in te gaan op je verlangens en ontrouw te zijn of niet.

Smijten vraagt Daan aan Anna om te doen in 'Ik ben jouw onbekende. Spring!' waarna Roel Vanderstukken heerlijk gevaarlijk uit de hoek mag komen. Eerst door te stellen dat ie als Paul Anna liefdevol observeerde door middel van een telescoop waarna hij vermoedt dat zij 'geen zin heeft in vriendschappelijke penetratie', vervolgens door zijn rivaal te kleineren: 'Cupido? Hij is onze grap!' Hij zal haar dan maar chanteren (hoewel zij zelf zal stellen dat ze met de seks instemde uit medelijden). Zijn nieuwe onderzoekstafel in zijn nieuwe praktijk moet ingewijd worden. En dat kan het best met een potje afscheidss seks in ruil voor zijn handtekening op de echtscheidingspapieren voor Anna, vindt hij. Paul blijkt ruwer, agressiever en ja ook vrouwonvriendelijkere trekken te tonen in en uit het bed na verloop van tijd. Wanneer Roel Vanderstukken zijn personage die boog mag laten maken is hij op z'n best en zien we hem overtuigend een rol neerzetten van een gevaarlijke man. Ook als zatte single die in de Parijse stripclub Marie aan het werk ziet onder haar echte naam Elise zo blijkt op het einde "zet hij een erg indrukwekkende prestatie als klootzak neer die de avond voor ie met Anna afscheidss seks had op de onderzoekstafel nog Marie neukte. Marie en Daan gaan uit elkaar omdat ie vraagt of ze seks gehad heeft met Paul in Parijs. 'Fuck off. Waarom test je me?' verwijt ze hem waarop ze hem zal duwen en uitdagen en we een verrassend trekje zien van de anders zo rustige en beheerste Daan (knap neergezet door Cantens).

Openen en eindigen doet Closer met 'Keep Lying' van Donna Missal. Paula Bangels' regie is efficiënt. Het decor is minimalistisch, waardoor de ruimte met de lange strook waarop visuals, video (o.a. van regen tegen de ruit op het einde) en tekst (die de tijdsprongen begeleiden maar de productie ook doen aanvoelen als een aaneenschakeling van losse scènes op één moment na waarbij Bangels de twee koppels heden en flash back laat mengen) geprojecteerd worden en er verder onder andere een kruk, een zetel en een voetsteun op het podium staan, vooral erg leeg aanvoelt, wat perfect in lijn ligt met datgene waarover deze voorstelling gaat: ergens onderweg zijn tussen de liefde en de leegte in een leugenachtige wereld.

< Bert Hertogs >

Closer staat nog t.e.m. eind januari 2020 in verschillende CC's in Vlaanderen.